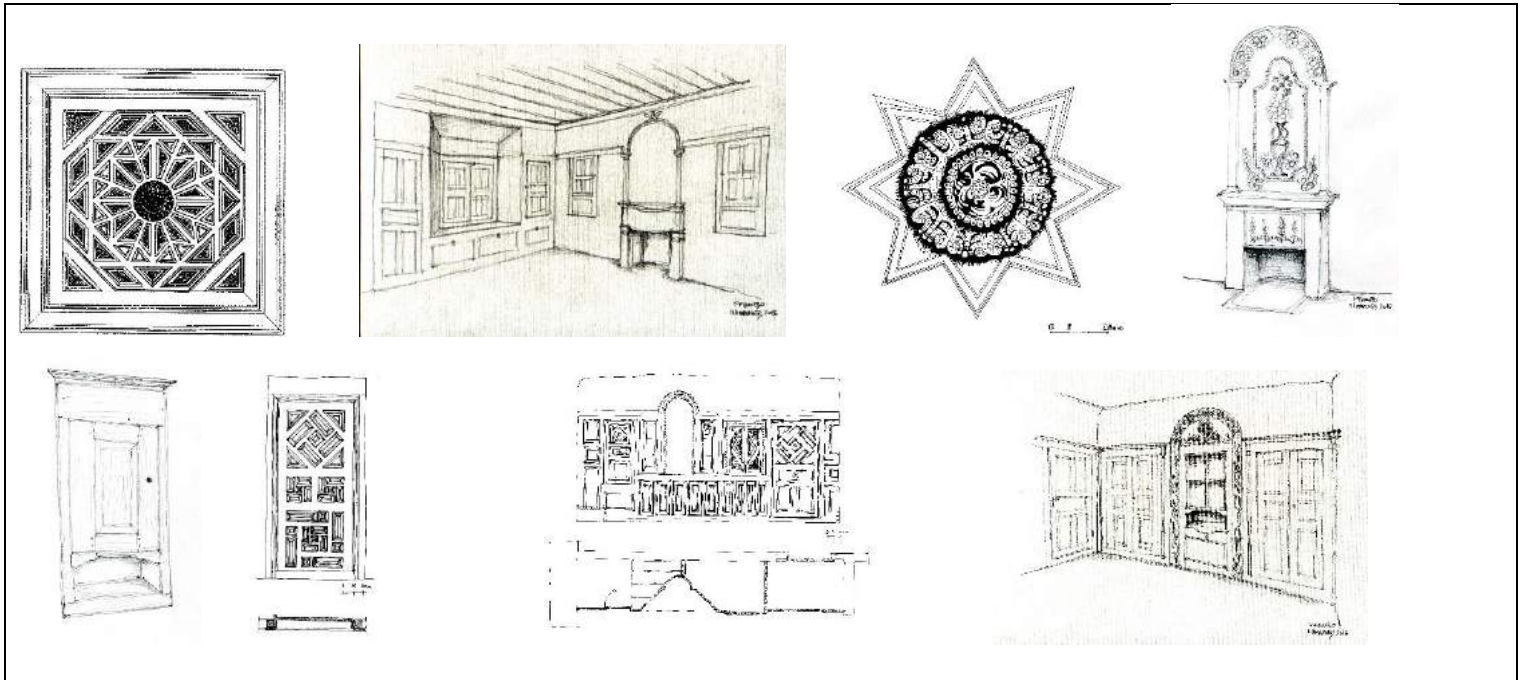

ЕНТЕРИЕР

PETAR NAMICEV EKATERINA NAMICHEVA

НАРОДНО НЕИМАРСТВО XII

TRADITIONAL ARCHITECTURE XII

Petar Namicev

Ekaterina Namicheva

**ЕНТЕРИЕРОТ ОД ТРАДИЦИОНАЛНАТА ГРАДСКА АРХИТЕКТУРА ВО
МАКЕДОНИЈА**

ОД 19-от И ПОЧЕТОКОТ НА 20-от ВЕК

INTERIOR OF THE TRADITIONAL CITY HOUSE IN MACEDONIA

FROM XIXth AND THE EARLY XXth CENTURY

Skopje 2017

Петар Намичев
Екатерина Намичева

**ЕНТЕРИЕРОТ ОД ТРАДИЦИОНАЛНАТА ГРАДСКА АРХИТЕКТУРА
ВО МАКЕДОНИЈА**

ОД 19-от И ПОЧЕТОКОТ НА 20-от ВЕК

Текст: Петар Намичев
Екатерина Намичева

Цртежи: Петар Намичев

Рецензенти:
проф. д-р. Мирче Кокалевски
д-р Меланија Шерденковска

Дизајн: Михаил Намичев

Издавач: Петар Намичев
Тираж: 100

Petar Namicev
Ekaterina Namicheva

INTERIOR OF THE TRADITIONAL CITY HOUSE IN MACEDONIA
FROM XIXth AND THE EARLY XXth CENTURY

Author of the text:
Petar Namicev PhD
Ekaterina Namicheva MA

Drawings: Petar Namicev

Reviewers:
Mirce Kokalevski PhD, prof.
Melanija Sherdenkovska PhD

Design and lay-out: Mihail Namicev

Editor: Petar Namicev
Copies: 100

1.ЕНТЕРИЕРОТ НА ГРАДСКАТА КУЌА ОД 19 ВЕК ВО МАКЕДОНИЈА

Обработката на овој материјал претставува систематска и повеќегодишна работа на прибирање и обработка на документацијата на елементите од ентериерот на традиционалната градска куќа која се развивала на територијата на Македонија во 19-от и почетокот на 20-от век. Техничката документација содржи елементи со точни димензии прикажани во размер, како би можеле да послужат и да се користат за научна цел, односно понатамошно истражување, како логично продолжување на презентираната материја. Воедно документацијата овозможува и нејзино користење за практична намена, при изработката на традиционални форми на мебел, односно при работата на занаетчиската уметничка и столарска техника. Материјалот во публикацијата ќе овозможи пристап до одредени модели на елементи и просторни концепти на внатрешната декорација на просторот, за едукативни потреби на студентите, стручните лица, професионалци од различни области и за сите оние кои се заинтересирани за одредени уметнички форми на традиционалниот мебел.

1.INTERIOR OF CITY HOUSE OF THE 19TH CENTURY IN MACEDONIA

The processing of this exploration is a systematic and multi-year work of collecting and processing the documentation of elements of the interior of a traditional town house, that developed on the territory of Macedonia in the 19th and early 20th century. The technical documentation contains elements with accurate dimensions shown in size, as they could serve and be used for scientific purposes or further research, as a logical extension of the presented material. Also documentation can be used for practical use in the development of traditional forms of furniture, ie, during the work of artistic craftsmanship and carpentry equipment. The material in this publication will provide access to certain models of spatial concepts and elements of interior decoration of the space, the educational needs of students, professionals, professionals from various fields and for all those who are interested for certain artistic forms of traditional furniture.

1.1. Вовед

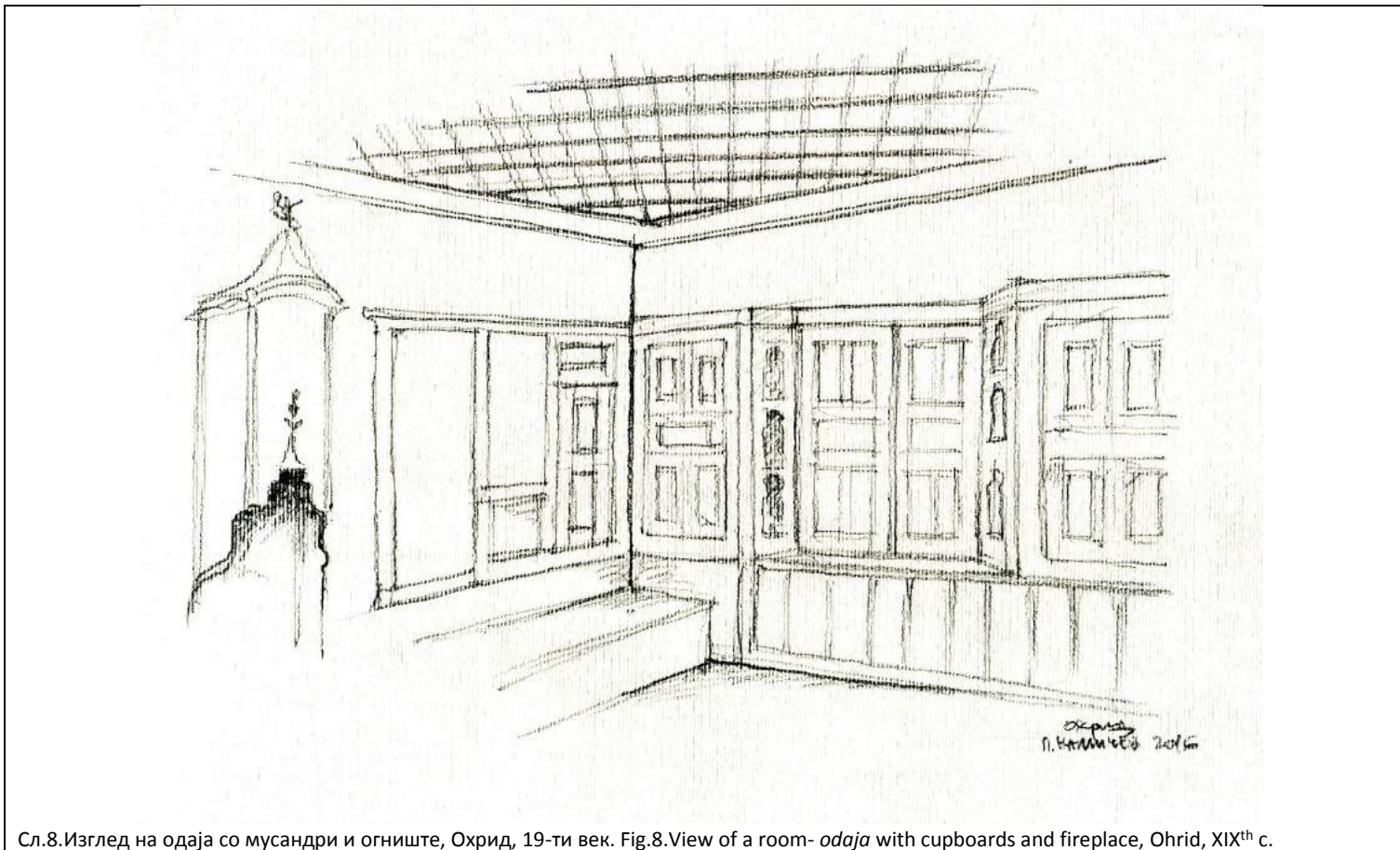
Традиционалната архитектура во Македонија претставува значаен дел од националното градителско наследство. Градската куќа од 19-от век според својата конструктивна концепција, се надоврзува на примената на естетско декоративните детали на фасадата, содржи одреден логичен континуитет и во однос на обликувањето на внатрешниот простор. Според целосниот концепт на градбата, како во конструктивниот систем, надворешното обликување, и во ентериерот се применува ист градежен материјал, преку надоврзување на народната традиција при градењето и во начинот на користењето на просторот. Обликувањето на ентериерот ги изразува сите највисоки вредности на занаетчиите, кои се стремеле да постигнат одредена уметничка форма, преку примена на елементи на декорација.

Во 19-от век со развој на занаетството и чаршијата како просторно- економски комплекс од каде се развивале градовите, се создаваат услови за развој на уметничките дела преку влијанието од европеизацијата на современиот живот. Особено тоа било изразено при трансформацијата на градежно- уметничките структури на станбените објекти, каде ентериерот се прилагодувал

1.1. Introduction

Traditional architecture in Macedonia is an important part of the national building heritage. The city house in the 19th century, by its constructive conception, builds the application of aesthetic details of the decorative facade which contains a logical continuity in terms of shaping the interior. According to the overall concept of the building as the construction system, outer shape and interior, applies the same building material through a continuation of the folk tradition in building and in the way of the use of space. The interior styling reflects the highest values of all craftsmen, which have sought to achieve a particular art form, using elements of decoration.

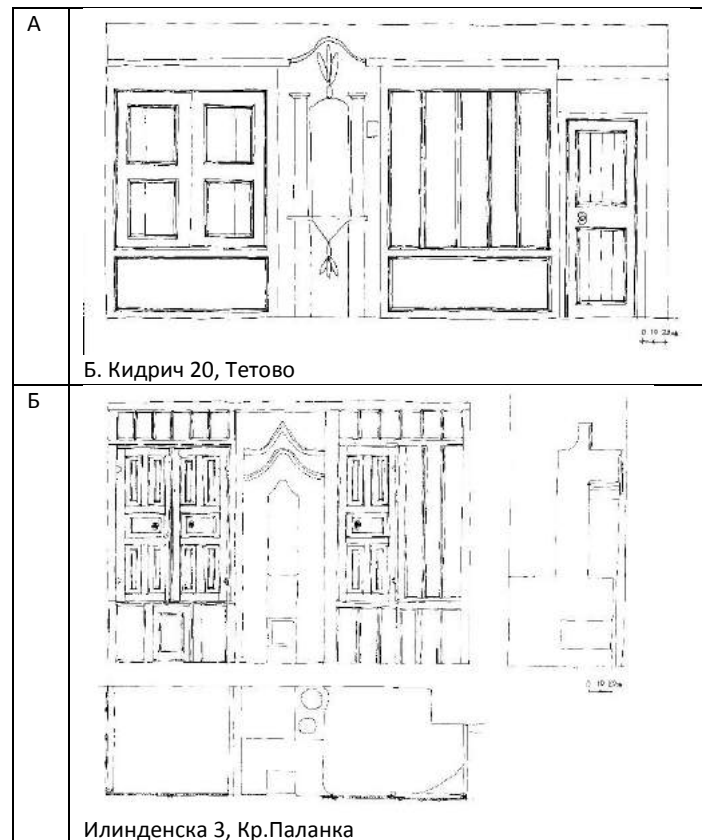
In the 19th century with the development of crafts bazaar as spacious economic complex from where developed cities, create conditions for the development of art through the influence of Europeanization of contemporary life. Especially it was expressed in the transformation of the construction and artistic structures of residential buildings, where the interior is adapted to the style of decoration. During this period acted masters from abroad and local craftsmen who acquired skills of the craft in foreign schools, as mature artists, architects, craftsmen and so on.

Според конструктивниот состав, мусандрите најчесто се претходно подготвени од дрвени елементи. Одреден дел се вградуваат и поврзуваат со конструкцијата на ѕидот, во делот на преградите помеѓу одделните простори (долап, бања - амамџик, украсни полици и сл.) со што и даваат дополнителна цврстина на конструкцијата, која може да се нарече условно монтажна, поради лесно вградување на елементите. Многу ретко конструкцијата на мусандрата е вградена заедно со конструкцијата на објектот, односно е формирана за време на градењето на куќата.

Завршни лајсни со профилирани елементи се поставуваат на завршната линија на составот на мусандрата, и често се поврзуваат со полица- рафт, по целата должина на ѕидот.(Типолошки цртеж.....) забележани примери на поставување на геометриски форми на полињата на челната страна на вратите од долапите. Тие најчесто се вклопени со слична декоративна шара, која сосема идентично се повторува или со слични декоративни детали со декорацијата на просторијата.

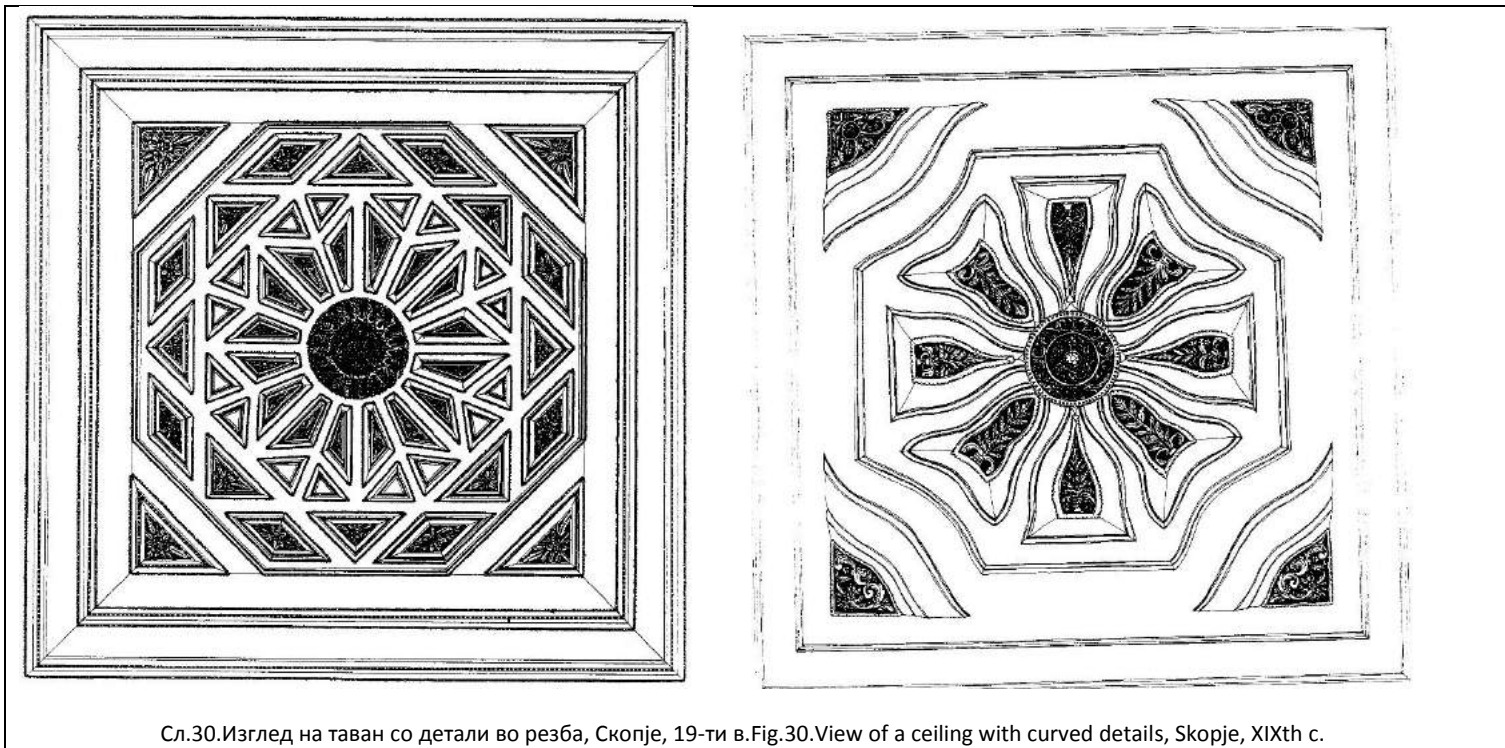
Според декорацијата најчесто во одреден дел на полињата се повторува со одредени сегменти.

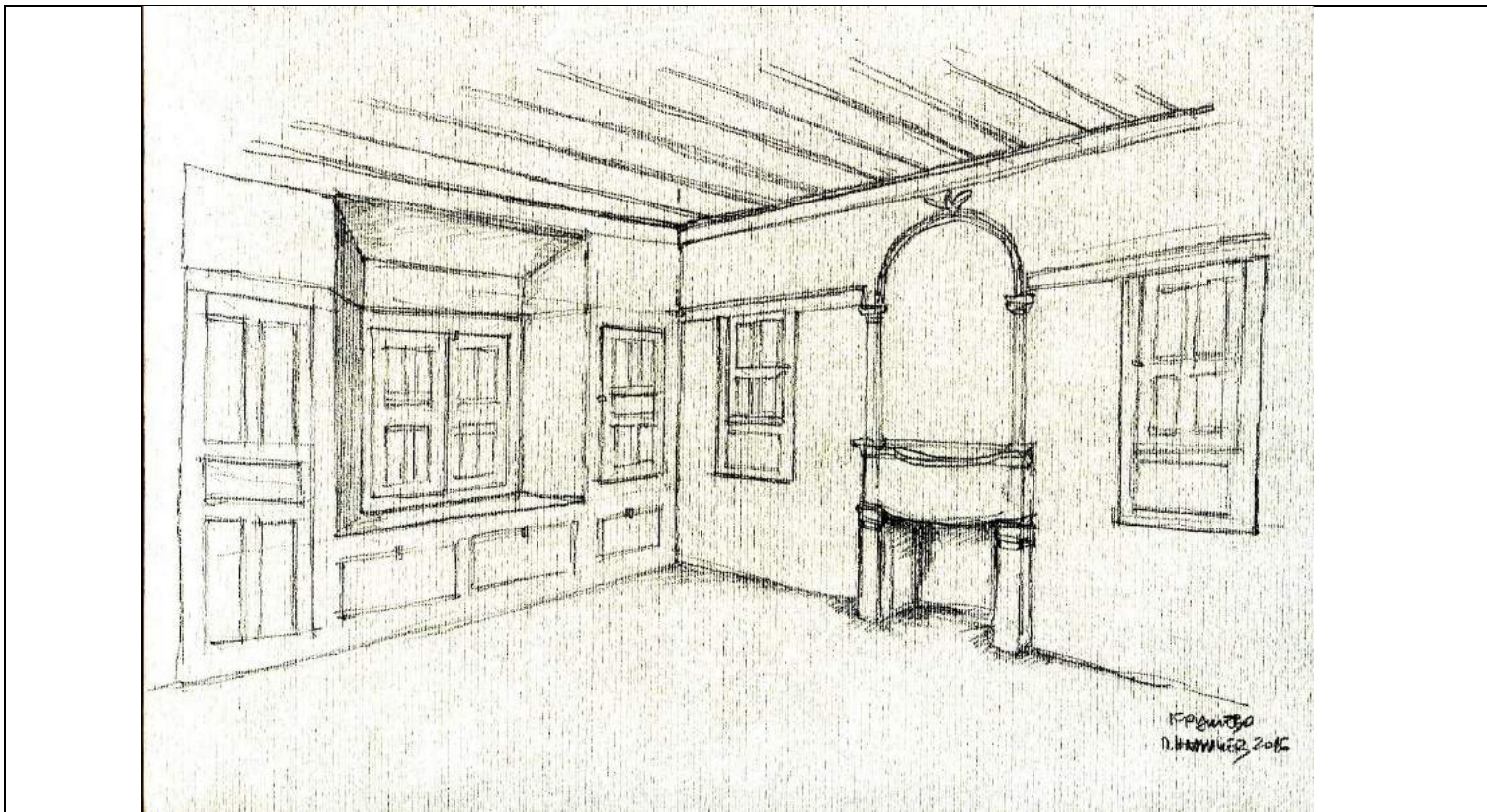

Б. Кидрич 20, Тетово

Илинденска 3, Кр.Паланка

Сл.15.Типологија според додатни елементи А. Украсна полица, Б.Со огниште: Fig.15.Typeology according of the additional decorative elements: A. Decorative shelves, B. With fireplace

Сл.86.Изглед на огниште со декорација од ентериер во *одаја*,Крушево, 19-ти в.: Fig.86.View of fireplace with decoration part of the interior of the room -*odaja*, Krushevo, XIXth c

Содржина	
1.ЕНТЕРИЕРОТ НА ГРАДСКАТА КУЌА ОД 19 ВЕК ВО МАКЕДОНИЈА	
1.1.Вовед	12
1.2.Елементи на декорација во ентериерот	26
1.2.1.Мусандра	26
1.2.2.Таван	43
1.2.3.Долап	67
1.2.4.Врата	69
1.2.5. Огниште	87
1.2.6. Ограда	97
1.2.7.Рафт	106
1.3. Техники на обработка на елементите	110
1.4. Резбарските тајфи и резбарите	115
1.5. Влијанието на декорацијата во ентериерот во естетските и градителско - уметнички вредности на куќата.	117
1.6. Декорацијата во рамките на другите балкански земји.	121
2.ДЕКОРАТИВНИ МОТИВИ ВО ЕНТЕРИЕРОТ НА ГРАДСКАТА КУЌА ОД 19 ВЕК ВО МАКЕДОНИЈА	
2.1.Поединечни елементи со карактеристична декорација во ентериерот	132
2.2.Декоративни мотиви	133
2.3.Видови на техники	143
2.4.Подвижна опрема во ентериерот	149

2.5.Вклопеност на сите елементи во една стилска целина	152
Заклучок	156
Content	
1.INTERIOR- URBAN HOUSE OF THE 19TH CENTURY IN MACEDONIA	
1.1. Introduction	12
1.2. Elements of interior decoration	26
1.2.1. Musandra-cupboard	26
1.2.2. Ceiling	43
1.2.3. Cupboard	67
1.2.4. Doors	69
1.2.5. Fire place	87
1.2.6. Fence decoration	97
1.2.7. Shelves	106
1.3. Techniques of processing elements	110
1.4. Woodcarving groups and carvers	115
1.5. The impact of interior decoration in the aesthetic - artistic value of the house	117
1.6. Decoration within other Balkan countries	121
2. DECORATIVE MOTIVES IN THE INTERIOR OF CITY HOUSE OF THE 19TH CENTURY IN MACEDONIA	
2.1. Individual elements with a distinctive decoration in interior	132
2.2. Decorative motifs	133
2.3. Types of techniques	143
2.4. Mobile equipment in the interior of the house	149
2.5. Incorporation of all elements in a stylish celery	152
Conclusion	156

CIP - Каталогизација во публикација

Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје

747:72.04(497.7-21)"18/19"

72.04:747(497.7-21)"18/19"

НАМИЧЕВ, Петар

Ентериерот од традиционалната градска архитектура во Македонија од 19-от и почетокот на 20-от век / Петар Намичев, Екатерина Намичева ; [цртежи Петар Намичев] = Interior of the traditional city house in Macedonia from XIXth and early XXth century / Petar Namicev, Ekaterina Namiceva ; [drawings Petar Namicev]. - Скопје : П. Намичев ; =Skopje : P. Namicev, 2017. - 166 стр. : цртежи ; 24 см

Текст напоредно мак. и англ. јазик

ISBN 978-608-65654-5-9

1. Насп. ств. насл. 2. Намичева, Екатерина [автор]. - I. Namicev, Petar види Намичев, Петар

а) Ентериер - Градска архитектура - Македонија - 19-20в.

COBISS.MK-ID 102384138